

REZULTATI JAVNOG SAVJETOVANJA
Prijedlog dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu
(javno savjetovanje provedeno od 26. travnja do 12. svibnja 2024.)

Korištene kratice:

HERA - Hrvatska energetska regulatorna agencija

RH - Republika Hrvatska

ES - energetska subjekt

Metodologija - Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu

OuOJU - opskrbljivač u obvezi javne usluge

TTF - nizozemsko plinsko tržište *Title Transfer Facility*

CEGH - austrijska plinska burza *Central European Gas Hub*

ZTP - Zakon o tržištu plina

<i>Članak</i>	<i>Podnositelj prijedloga</i>	<i>Prijedlozi i primjedbe</i>	<i>Prihvaćeno / Obrazloženo / Nije prihvaćeno</i>	<i>Obrazloženje</i>
Načelne primjedbe	E.ON Plin d.o.o.	<p>Ograničenje visine najvišeg i najnižeg troška opskrbe plinom</p> <p>Potrebno je uzeti u obzir rizik alokacija (razlika dobivena između energije plina distribuirane sukladno Metodologiji i energije plina dobivene na temelju podataka očitavanja obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca od strane operatora distribucijskog sustav), mogućnost ponovne volatilnosti i poremećaja na tržištu plina, te njihov utjecaj na trošak financiranja nabave plina (kolaterale) u određivanju ograničenja visine najvišeg i najnižeg troška opskrbe plinom te mogućnost promjene (rasta) cijene reguliranih djelatnosti za razdoblje važenja tendera (promjena tarifa transporta, skladišta, LNG terminala). Sukladno gore navedenom smatramo da ograničenje visine najvišeg troška i najnižeg troška opskrbe plinom treba biti definirano radi mogućnosti da neki ponuditelji ponude cijene koji nisu u skladu sa tržišnim principima i dovedu sebe u financijske probleme tijekom perioda opskrbe plinom sukladno uvjetima tendera.</p>	<i>Nije prihvaćeno</i>	Dopunom Metodologije mijenja se isključivo referentno razdoblje za utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2024./2025., a prijedlog podnositelja nije predmet Metodologije.

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo / Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Načelne primjedbe	Termoplina d.d.	<p>Okolnosti koje su dovele do "Dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu":</p> <p>1. Obavijest o poništenju postupka za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom:</p> <p>Upravno vijeće HERA-e donijelo je Odluku o poništenju postupka za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom. Razlog poništenja: "...rizik od mogućeg značajnog povećanja tržišne koncentracije u segmentu javne usluge opskrbe plinom, kao i mogućih povezanih problema u sigurnosti opskrbe plinom."</p> <p>2. Uporište za donošenje predmetne Odluke su odredbe Direktive 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009.:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Direktiva je zakonski akt kojim se utvrđuje CILJ koji se mora ostvariti. Direktiva se NE PRIMIJENJUJE izravno već se prenosi u nacionalno zakonodavstvo. Pozivanjem na Zakon o tržištu plina bez navođenja članka zakona Odluka HERA-e nema nužnu pravnu osnovu. <i>S tim u vezi naglašavamo kako odredbe Zakona o tržištu plina ne kvantificiraju koliko je to "značajno povećanje tržišne koncentracije" odnosno ukoliko bi to i bilo tako, regulator je o toj zakonskoj odredbi imao puno saznanje u trenutku pripreme i provođenje postupka odabira opskrbljivača u obvezi javne usluge.</i> ii. Nadalje, sam postupak odabira opskrbljivača u obvezi javne usluge koncipiran je kao TRŽIŠNO nadmetanje za REGULIRANU javnu uslugu što je potpuna kontradikcija. Neovisno od toga, u provedenom postupku korišteni su principi JAVNE NABAVE i NAJNIŽE cijene pri čemu su distributivna područja imala status GRUPA - što znači da poništenje postupka nije trebalo uslijediti za sve grupe već samo za one na kojima je postojao predmetni rizik. <p>Predloženom Metodologijom ne utječe se na razlog poništenja prethodno provedenog postupka već se samo stvaraju tehnički preduvjeti za provođenje novog postupka u kontekstu troška nabave (Tnab). U svojstvu potencijalnog opskrbljivača nemamo uvid u koncept novog postupka koji će uslijediti nakon što su široj javnosti bile dostupne sve TRŽIŠNE CIJENE (Tops) svakog pojedinog opskrbljivača čime je narušeno TRŽIŠNO NADMETANJE, obzirom da se radi o trošku koji nije pojeftinio/poskupio unutar 30 dana.</p> <p>Provođenjem novog natječaja, neovisno o dodatnim kriterijima, otvoren je prostor za DAMPING cijene i ciljanog ulaska u pojedina distributivna područja obzirom da su kompromitirani principi "zatvorene omotnice" i "javnog otvaranja ponude".</p>	Nije prihvaćeno	Dopunom Metodologije mijenja se isključivo referentno razdoblje za utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2024./2025., a prijedlog podnositelja nije predmet Metodologije.

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo / Nije prihvaćeno	Obrazloženje
		<p><u>PRIJEDLOG:</u></p> <p>U kontekstu gore navedenog još jednom ističemo prijedlog TERMOPLINA d.d. da se cijena opskrbe plinom u obvezi javne usluge U CIJELOSTI koncipira po principu REGULIRANE usluge, što znači da imamo reguliranu cijenu u svim elementima opskrbe, a koja osigurava održivost opskrbljivača i u okolnostima prelaska kupaca na tržišnu opskrbu.</p> <p>Stavljanje reguliranih (Tnab, Tdis) i tržišnih elemenata (Tops) pod isti nazivnik regulirane cijene, nije u skladu s zakonskim okvirom. Člankom 62. Zakona o tržištu plina navedeni su kriteriji za odabir opskrbljivača, a to su: dozvola, porezne obveze, tehnička, stručna i financijska sposobnost, ali ne i najniži trošak opskrbe (Tops).</p> <p><u>Još jednom apeliramo na HERA-u da razmotri slijedeće mehanizme:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) maksimalan trošak opskrbe (Tops) ili trošak opskrbe (Tops) na temelju prosječnih cijena koje su postignute kroz prethodno poništeni postupak, a koji ipak daje pregled realnih cijena za sve opskrbljivače u obvezi javne usluge koji se određuju na temelju tehničke, stručne i financijske sposobnosti za pojedino područje (dakle nema potrebe provoditi natječaj) , ili b) potvrditi opskrbljivače u obvezi javne usluge za one grupe (distributivna područja) gdje po ocjeni regulatora nije narušena tržišna koncentracija, a samo za grupe u kojima je taj rizik prisutan provesti novi natječaj 		

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo / Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 2.	E.ON Plin d.o.o.	<p>Predlažemo da se trošak nabave plina odredi na temelju ponderiranog prosjeka dnevnih Ask CEGH ili TTF cijena za ljetne i zimske proizvode kotirane za relevantno razdoblje umjesto dosadašnjeg načina koji je baziran na aritmetičkom prosjeku dnevnih Bid i Ask TTF cijena za ljetne i zimske proizvode kotirane za relevantno razdoblje, kako slijedi.</p> $T_{nab} = \frac{0,2 * \sum_{i=1}^n CEGH Si + 0,8 * \sum_{i=1}^n CEGH Wi}{1000 * n}$ <p>T_{nab} - trošak nabave plina (EUR/kWh), CEGH Si W_i – ponderirana vrijednost Ask (Offer) cijena terminskih ugovora „CEGH Price Assesment – Winter t“ i „CEGH Price Assesment – Summer t“ za isporuku plina u regulacijskoj godini t, objavljenih u pojedinom danu tijekom razdoblja od 1. svibnja do 30. lipnja tekuće godine, u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets” (EUR/MWh), i - dnevni podaci, i = 1, 2, 3,..., n, n - broj dana tijekom razdoblja od 1. svibnja do 30. lipnja tekuće godine u kojima su objavljene dnevne cijene terminskih ugovora „CEGH Price Assesment – Winter t“ i CEGH Price Assesment – Summer t“.</p> <p>Obrazloženje: Ljetna potrošnja plina čini u prosjeku oko 18%, a zimska 82 % ukupne godišnje potrošnje, a razlika između ljetnih i zimskih proizvoda vrlo je volatilna, te je istu teško predvidjeti prilikom davanja ponude, te bi se ovim putem smanjila i premija na W/S spread prilikom davanja ponude. Micanjem prosjeku dnevnih Bid i Ask TTF cijena, premija koju opskrbljivač uzima o u obzir prilikom davanja ponude u ovom slučaju bi se maknula (prosjek iznimne razlike Bid i Ask spreda temeljen na periodu u poremećaju tržišta plina bio bi micanjem ovog Bid i Ask spreada iz formule za određivanje troška plina maknut i iz ponude, što bi utjecalo na nižu cijenu premije i samim time nižu cijenu opskrbe prema kućanstvima).</p>	Nije prihvaćeno	Uzimajući u obzir predložene izmjene, HERA je provela analizu načina izračuna troška nabave plina prema prijedlogu podnositelja primjedbe i prema Prijedlogu Metodologije te HERA zadržava mišljenje kako se prema Prijedlogu Metodologije, a istovremeno uzimajući u obzir trošak fleksibilnosti korištenjem plinske infrastrukture (skladište) kao komponente u izračunu troška opskrbe plinom, dolazi do gotovo jednakog efekta u izračunu kako je i predložio podnositelj prijedloga. Stoga HERA smatra opravdanim trošak nabave plina utvrđivati prema aritmetičkoj sredini Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assesment – Winter t“ i „TTF Price Assesment – Summer t“, a kod izračuna najvišeg opravdanog troška opskrbe plinom uzeti u obzir troškove korištenja plinske infrastrukture, odnosno, među ostalim, troškove sustava skladišta plina.